

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Prezydent Duda w Świdwinie
- Sejmik dziecięcy
- Kuratela sądowa
- Promowali Polskę w Gromadzie
- Ma Xiaodong w kąciku literackim
- VI Kongres Azjatycki
- Kukuła o książce Trońskiego

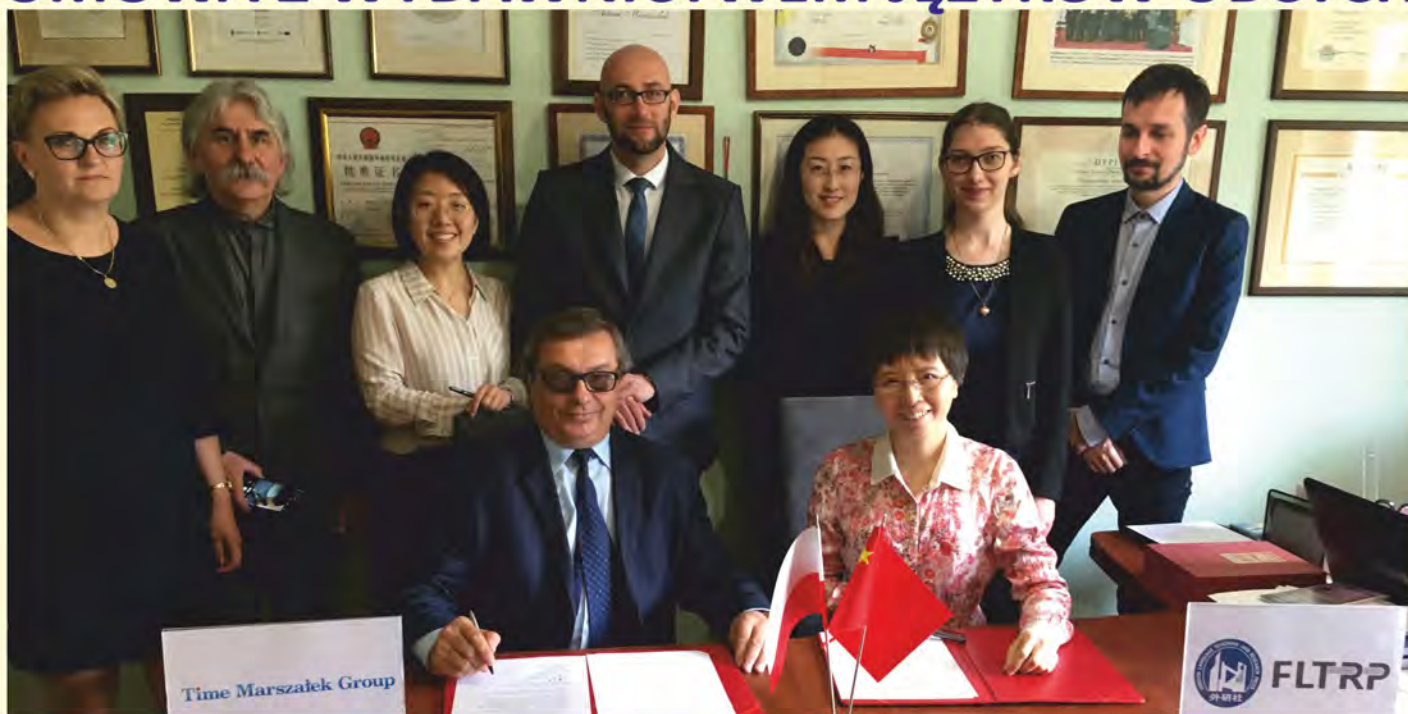
GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2019, nr 236

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

UMOWA Z WYDAWNICTWEM JĘZYKÓW OBCYCH

VI Międzynarodowemu Kongresowi Azjatyckiemu towarzyszy wiele spotkań biznesowych. W trakcie jego trwania zostaną podpisane liczne umowy handlowe między partnerami z Polski i krajów azjatyckich. Pierwszą umowę o współpracy podpisali reprezentująca wydawnictwo Foreign Language Teaching and Research Publishing zastępca redaktora naczelnego **Zhang Siying** oraz prezes Time Marszałek Group dr **Adam Marszałek**. Przewiduje ona publikację w Polsce serii Fun with Chinese oferującej naukę języka chińskiego dla dzieci. W uroczystości uczestniczyli kierownik Działu Sprzedaży i Marketingu **Katarzyna Szczutkowska**, redaktor techniczny **Ryszard Kurasz**, manager prawny **Li Dan**, wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielowski**, redaktor Działu Publikacji Międzynarodowych **Meng Jiawen**, redaktor **Kinga Sołowiej** oraz kierownik Redakcji Humanistycznej **Szymon Gumienik**.

M.M.

PREZYDENT W ŚWIDWINIE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI BURMISTRZ DLA SENIORÓW

Na zaproszenie starosty świdwińskiego **Mirosława Majki** przebywał w Świdwinie Prezydent RP **Andrzej Duda**, który wygłosił przemówienie do mieszkańców Świdwina i powiatu świdwińskiego. Towarzyszyła mu grupa ministrów na czele z reprezentującym Pomorze Zachodnie ministrem MSWiA **Joachimem Brudzińskim**.

Z.K.

Wiceprzewodnicząca Sejmiku **Teresa Kalina** oraz wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego **Stanisław Wziątek** w hołdzie twórcom Konstytucji złożyli kwiaty pod pomnikiem Czynu Polaków w Szczecinie.

M.K.

W Szczecinie burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** w obecności wicewojewody zachodniopomorskiego **Marka Subocza** podpisał umowę na przekazanie dotacji w ramach rządowego Programu Wieloletniego Senior+. Seniorzy dzięki temu wsparciu mogą korzystać m.in. z oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinetyterapii, a także oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej.

WYSTAWA MALARSTWA BANGALSKIEGO Z PREZESEM KOROLKO O KONGRESIE

Z roboczą wizytą przebywał w Wydawnictwie Adam Marszałek Jego Ekscelencja **Muhammad Mahfuzur Rahman**, ambasador Ludowej Republiki Bangladeszu. W rozmowie z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adamem Marszałkiem** oraz sekretarzem tego wydarzenia **Kingą Sołowiej** omówił warunki udziału Ambasady Bangladeszu w VI Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim. Pan Ambasador zaproponował również organizatorom przygotowanie i udostępnienie uczestnikom Kongresu wystawy malarzy banglijskich.

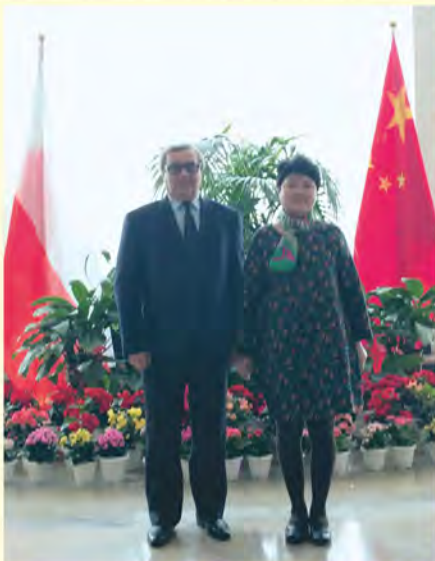
K.G.

Z AMBASADOREM RI GEUN O KONGRESIE

Już po raz czwarty na VI Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim wystąpi JE Ambasador Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej **Ri Geun**.

K.S.

WITAMY W POLSCE

W ostatnim czasie nastąpiła zmiana na stanowisku Radcy ds. Kultury Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce. Obecnie funkcję tę sprawuje pani **Zhang Zhonghua**. Jest Ona wybitnym i doświadczonym dyplomatą. W przeszłości pełniła wiele ważnych funkcji w Chinach i innych państwach m.in. w Rosji. W czasie spotkania z dr. **Adamem Marszałkiem** zadeklarowała chęć ścisłej współpracy z Towarzystwem Azji i Pacyfiku oraz Wydawnictwami wchodzącymi w skład Marszałek Publishing Group.

M.K.

Nabierają tempa prace i konsultacje związane z organizacją VI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. W ostatnim czasie prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adam Marszałek** rozmawiał z **Michałem Korolko**, prezesem Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, która już kolejny rok z rządu aktywnie włącza się w przygotowanie Kongresu, koncentrując się przede wszystkim na organizacji spotkań biznesowych przedsiębiorców z kraju i ze świata.

D.K.

KONCERT W AMBASADZIE

Z okazji 74. Rocznicy Zwycięstwa w Wielkiej Wojnie Ojczyźnianej Jego Ekscelencja Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Federacji Rosyjskiej w Rzeczypospolitej Polskiej **Sergey Andreev** zaprosił do Polski Chór Tureckiego i Żeński Chór Soprano, które zaprezentowały piękny spektakl muzyczny zatytułowany Pieśni Zwycięstwa.

Na pamiątkowej fotografii uwieczniliśmy JE **Sergeya Andreeva** wraz z małżonką **Poliną Andreevą** oraz prezes **Haliną Marszałek**.

K.G.

PREZYDENT ANDRZEJ DUDA W ŚWIDWINIE WIZYTA PREZESA CIESIELSKIEGO

Na zaproszenie starosty świdwińskiego **Mirosława Majki** przebywał w Świdwinie Prezydent RP **Andrzej Duda**, który wygłosił przemówienie do mieszkańców Świdwina i powiatu świdwińskiego. Towarzyszyła mu grupa ministrów na czele z reprezentującym Pomorze Zachodnie ministrem MSWiA **Joachimem Brudzińskim**.

Po kilkunastominutowym spotkaniu w siedzibie starostwa z władzami samorządowymi, przedstawicielami przedsiębiorców, instytucji powiatowych, służb mundurowych, duchowieństwa i mieszkańców prezydent z zespołem ministrów, przedstawiciele rządu i samorządowcami przeszli do osób zebranych na Placu Konstytucji 3 maja.

Strajkującym nauczycielom powiedział, że ich żądania są uzasadnione, ale nie da się ich spełnić natychmiast.

M.K.

fot. Franciszek Czarny

Z roboczą wizytą przebywał w Wydawnictwie Adam Marszałek wybitny menadżer **Marek Ciesielski**, prezes spółki Polska Press Group, do której zaliczamy m.in.: „Gazetę Pomorską”, „Express Bydgoski” oraz „Nowości – Dziennik Toruński”. Wspólnie z prezesem dr. **Adamem Marszałkiem** omówił zasady współpracy między Spółką a organizatorami VI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego.

I.N.-B.

W TVP3 BYDGOSZCZ O KONGRESIE

VI Międzynarodowy Kongres Azjatycki wzbudza coraz większe zainteresowanie mediów. W programie Godzina Kultury o jego założeniach, celach, rezultatach i korzyściach z organizacji Kongresu w Toruniu mówili: dyrektor Departamentu Promocji Urzędu Miasta Torunia **Ewa Banaszczuk-Kisiel**, dyrektor Centrum Badań Kitabistycznych prof. **Joanna Kulwicka-Kamińska**, prof. **Piotr Zariczny** z Centrum Wspierania Biznesu oraz dr **Adam Marszałek** prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku.

M.K.

TELEWIZJA TORUŃ NA KONGRESIE

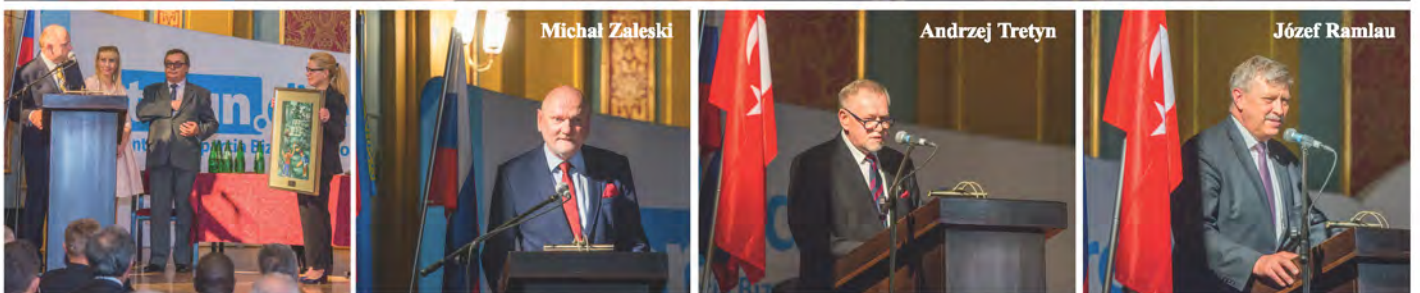
Od wielu już lat o przebiegu i rezultatach Kongresów Azjatyckich informuje Telewizja Toruń. Jej dyrektor **Marek Zaborski** w rozmowie z dyrektorką **Iwoną Nadolską-Bartosia** ustalił szczegóły współpracy podczas VI Kongresu.

D.K.

WSPOMNIENIE Z V MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

V Międzynarodowy Kongres Azjatycki oraz będąca główną i Uzbekistanu. W V MKA uczestniczyło kilkudziesięciu dy- jego częścią XII Międzynarodowa Konferencja obradowały plomatów, w tym siedmiu ambasadorów. Patronat nad Kon- pod hasłem „Kierunek Azja. Różnorodność, odmienność, gresem sprawowali wicepremier, minister nauki **Jarosław dialog**”. Była ona zorganizowana w 100. rocznicę odzyska- **Gowin**, minister spraw zagranicznych **Jacek Czaputowicz**, nia niepodległości przez Polskę i Azerbejdżan, który wystą- wojewoda kujawsko-pomorski **Mikołaj Bogdanowicz**, pił także w roli gościa honorowego Kongresu. Obrady to- marszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Piotr czyły się w 45 panelach i 5 seminariach. W seminarium Calbecki**, prezydent Torunia **Michał Zaleski** oraz rektor „Okno na Wschód” uczestniczyli przedstawiciele ambasad Uniwersytetu Mikołaja Kopernika prof. **Andrzej Tretyn**. Azerbejdżanu, Chińskiej Republiki Ludowej, Kazachstanu

K.G.

KACZKA PO PEKIŃSKU NA PIĘKNEJ

Po przeprowadzonych rozmowach w Ambasadzie Chińskiej Republiki Ludowej w Warszawie pani radca **Zhang Zhonghua** zaprosiła prezesa **Adama Marszałka** na obiad do restauracji mieszczącej się na ulicy Pięknej. Zdaniem pani Radcy można tam zjeść najlepiej robioną w Warszawie Kaczkę po pekińsku. W obiedzie uczestniczyli również Attache ds. kultury Ambasady CHRL **Ruoyu Zhang** oraz redaktor **Kinga Sołowiej**.

H.M.

ŚWIDWINIANIE ŚPIEWAJĄ „ODĘ DO RADOŚCI”

W dniu 1 maja, w 15 rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej mieszkańcy Świdwina zebrali się na głównym placu miasta, aby wspólnie odśpiewać *Odę do radości*. Wśród śpiewających byli ludzie starsi oraz liczna grupa młodzieży.

M.K.

PIKNIK W POŁCZYNIĘ-ZDROJU

W dniu 4 maja 2019 r. odbyła się uroczystość nadania imienia Stanisława Moniuszki naszemu amfiteatrowi, którą uświetnili artyści z Opery na Zamku w Szczecinie oraz Kameralny Chór Mieszany CANTUS, który objęty jest patronatem Ochotniczej Straży Pożarnej w Połczynie-Zdroju. Na wniosek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego przyznał srebrną Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego koncertmistrz Chóru „CANTUS” **Oldze Kurek** oraz założycielowi i dyrygentowi Chóru **Bolesławowi Kurkowi**. Wręczenia dokonali członkowie Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego – **Stanisław Wziątek** i **Janusz Gromek**. Do życzeń dołączyli się wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego prof. **Bogusław Liberadzki** oraz burmistrz Połczyna-Zdroju **Sebastian Witek**.

M.K.

IWAN ILCZEW I JEGO GWIAZDY PREZENTOWALI GERMAN U ŻUKOWSKIEGO

W Rosyjskim Ośrodku Nauki i Kultury w Warszawie odbyła się piękna impreza promocyjna książki **Iwana Iliczewa-Wołkanowskiego** *Anna German. Sto wspomnień o wielkiej piosenkarce*.

W perfekcyjnie przygotowanym i prowadzonym przez **Iwana Iliczewa-Wołkanowskiego** koncercie wystąpili: **Agnieszka Babicz-Stasierowska**, **Jekaterina Brodskaja** i **Anna Federowicz**.

Książka powstawała prawie 16 lat. Po raz pierwszy wydano ją w Rosji w 2016 roku. Jest to wyjątkowa praca badawcza biografisty Anny German, w której życiorys piosenkarce pokazany został przez pryzmat wspomnień ludzi, którzy osobiście ją znali lub się z nią zetknęli. Na kartach książki zapisane są słowa ludzi znanych i nieznanymi: kompozytorów, poetów, fotografów, dziennikarzy, prezenterów telewizyjnych, bliskich krewnych i przyjaciół z dzieciństwa. Dziś ich wypowiedzi zostały przetłumaczone na język polski.

Piękny jubileusz 90 urodzin obchodzi wieloletni dyrektor świdwińskiej „Dwójki” **Zbigniew Piastun**. Ten wybitny pedagog uczestniczył w budowie i przekazaniu do użytku popularnej „Tysiąclatki”. W budowie tej szkoły aktywnie uczestniczyli mobilizowani przez dyrektora Piastuna rodzice uczniów oraz żołnierze świdwińskiego garnizonu. Jest on także autorem opublikowanej nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek książki prezentującej historię szkoły. Zbigniew Piastun działał wielokrotnie w komisjach wyborczych do samorządu i parlamentu, prowadził klub brydżowy, pisywał w miesięczniku „Gazeta Świdwińska”, był odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej, posiada też tytuł Zasłużony dla Miasta Świdwina.

K.G.

ANIA WOOD W BAJU POMORSKIM

Wojciech Kukuła dokonał adaptacji serii książek **Zuzanny Kawy** opisujących przygodę młodej detektyw Ani Wood. Z inicjatywy dyrektora Teatru Baj Pomorski **Zbigniewa Lisowskiego** w dniu 19 maja sztuka ta zostanie zaprezentowana toruńskiej publiczności. W spektaklu wyreżyserowanym przez **Wojciecha Kukułę** wystąpią znakomici warszawscy aktorzy: **Anna Cieślak**, **Andrzej Ferenc** i **Przemysław Wyszyński**. Oprawę muzyczną przygotował wspomniany przez **Leszka Milińskiego** **Jacek Besszczyński**.

H.M.

W przygotowaniu tej publikacji pomocy udzieliła Fundacja Rosyjsko-Polskie Centrum Dialogu i Porozumienia oraz Wydawnictwo Adam Marszałek przy wsparciu Rosyjskiego Ośrodka Nauki i Kultury. Prezes Fundacji **Pawel Polikarpov** oraz dr **Adam Marszałek** podkreślili wysoką jakość tłumaczenia, którego autorką była **Walentyna Mikołajczyk-Trzcńska**.

K.S.

SUKCESY TENISISTÓW Z MSZS ŚWIDWIN **ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA**

W Sianowie odbyły się Indywidualne Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w tenisie stołowym w kategorii juniorów i kadetów. Bardzo dobrze wypadli w tych zawodach zawodnicy MSZS Świdwin, którzy sześć razy stanęli na podium. W kat. juniorów w grze indywidualnej zwyciężył **Damian Szczerba** i stanął na najwyższym stopniu podium oraz wywalczył awans na Mistrzostwa Polski w Mławie. W kat. juniorów w grze mieszanej **D. Szczerba** z **M. Bekisz** z Tychowa zajęli pierwsze miejsce i zostali mistrzami województwa. Natomiast w grze podwójnej **D. Szczerba** i **D. Zelek** wywalczyli 2 miejsce. W kat. juniorów w grze podwójnej **J. Gbur** i **K. Wiszniewska** zajęły 3 miejsce. W kat. kadetów w grze podwójnej **K. Laskiewicz** MSZS Świdwin i **W. Kwiatkowski-Pieszcz** zdobyli 3 miejsce. W grze mieszanej **K. Laskiewicz** i **M. Toczek** – Police zajęli 3 miejsce.

M.K.

GOŚCIE Z ALEKSANDRÓWKI I ŚWIETLIKOWEJ WOLI

Z krótką wizytą gościli w Łysomicach **Teresa Wach** oraz **Alicja** i **Adam Marszałkowie**. Gospodynie spotkania: **Halina Marszałek** i **Joanna Marszałek-Kawa** przedstawiły im plan najbliższych działań redakcji „Echa Świdwina”.

J.A.

KITABIŚCI JADĄ DO WILNA

Twórca Centrum Badań Kitabistycznych prof. zw. dr hab. **Czesław Łapicz** oraz aktualna kierownik tego Centrum dr hab. **Joanna Kulwicka-Kamińska** w ramach VI kongresu Azjatyckiego zorganizują w Wilnie we współpracy z Uniwersytetem Wileńskim oraz Ambasadą Turcji seminarium zatytułowane „Development of Turkish-Lithuanian relations”. O swych planach rozmawiali oni z red. **Mirosławą Michalską**.

M.M.

Uroczystości rozpoczęły się przemarszem Świdwińskiej Orkiestry Dętej do kościoła MBNP. Po wysłuchaniu hejnału świdwińskiego i odśpiewaniu hymnu państwowego głos zabrała wiceburmistrz Świdwina, **Beata Ociepa**.

Po wystąpieniu wiceburmistrz odbył się apel poległych. Na zakończenie uroczystości delegacje samorządów, kombatanatów, służb mundurowych, szkół, zakładów pracy i organizacji społecznych złożyły kwiaty pod Pomnikiem Pamięci Pomordowanym i Pomordowanym Żołnierzom Ofiarom Faszystwu i Stalinizmu.

M.K.

DOROBEK V MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Tradycyjnie już znaczna część wygłoszonych na V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim referatów została opublikowana w recenzowanych przez specjalistów czterestu tomach. Redaktorem naukowym każdego z nich jest kierownik naukowa Kongresu i jego pomysłodawczyni prof. dr hab. **Joanna Marszałek-Kawa**. Ze względu na ogromną ilość zgromadzonego materiału zaprosiła ona do współpracy przy redagowaniu każdej z nich uczonych z różnych ośrodków naukowych. Wyjątek stanowią dwa tomy kitabistyczne, które zostały zredagowane przez profesorów **Joannę Kulwicką-Kamińską**, **Czesława Łapicza** oraz **Galinę Miśkinienę**. Znakomity znawca od Azji Środkowej prof. **Tadeusz Bodio** z Uniwersytetu Warszawskiego współredagował tom zatytułowany *Polityka, prawo, kultura i bezpieczeństwo na obszarze poradzieckim*. Profesorowie **Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz** i **Bogdan Grenda** z Akademii Sztuki Wojennej wsparli prof. **Joannę Marszałek-Kawę** przy redakcji tomów

Bliski Wschód – czynniki i skutki destabilizacji” oraz „*Spojrzenie na Azję*. Współredaktorami tomu zatytułowanego *Azja: edukacja, wychowanie, modernizacja społeczna* są prof. **Kazimierz Pierzchała** z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz dr **Beata Mydlowska**. Przy redakcji tomu *Wektory zmian w polityce Chińskiej Republiki Ludowej w okresie rządów Xi Jinpinga* jest prof. **Mariusz Bidziński** z Uniwersytetu SWPS. Natomiast współredaktorami tomu *Gospodarka globalna w świetle wyzwań Industry 4.0* są **Paweł Chudziński** i **Radosław Miśkiewicz**. Tom *Wyzwania gospodarcze i polityczne Dalekiego Wschodu* współredagowali **Grzegorz Kądziałowski** i **Krzysztof Zamasz**, tom *Współpraca i rywalizacja państw azjatyckich* prof. **Jakub Zajączkowski**, tom z tekstami rosyjskojęzycznymi opracowała **Antonina Kozyrka**, a angielskimi **Agnieszka Zakosić**.

K.G.

ŚWIĘTOWALI ZŁOTE GODY

Państwo **Kazimiera i Stanisław Przybysz** to kolejna małżeńska para, która świętowała Złote Gody. Uroczystość z tej okazji odbyła się 15 marca w świdwińskim Urzędzie Stanu Cywilnego. Kierownik USC **Małgorzata Kloczko** poprowadziła ceremonię, podczas której jubilanci odnowili słowa przysięgi małżeńskiej. Burmistrz **Piotr Feliński** wręczył im w imieniu Prezydenta RP „Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”, a także kwiaty oraz prezent i życzył kolejnych wielu lat w szczęściu. Małżonkowie wpisali się również do pamiątkowej księgi USC. Uroczystość była również okazją do przypomnienia życiorysu państwa Przybysz. Poznali się w 1962 roku, natomiast ślub zawarli 9 listopada 1963 roku. Pan Stanisław pracował wówczas w Państwowym Gospodarstwie Rolnym we wsi Łojewo. Pani Lucyna mieszkała we wsi Rębowo i tam też pracowała w miejscowym PGR. Małżonkowie wychowali 2 dzieci i doczekali się 2 wnucząt.

M.K.

ROSJA W OCZACH PATRYCJI SPYTEK I GUSTAWA HERLINGA-GRUDZIŃSKIEGO

Z inicjatywy prezesa **Tadeusza Rzepeckiego** na warszawskiej Saskiej Kępie odbyło się seminarium poświęcone najnowszej książce dr **Patrycji Spytek** zatytułowanej *Inny Świat! Rosja Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*. Autorka jest doktorem nauk humanistycznych, rusycystą, literaturoznawcą, koordynatorem wielu projektów kulturalnych i popularyzatorskich. Jest pracownikiem naukowym Wydziału

Lingwistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Uczestniczący w spotkaniu dr **Jerzy Rychlik**, dr n. med. **Piotr Białkozowicz**, prezes **Tadeusz Rzepecki**, prezes dr **Adam Marszałek**, ambasador **Janusz Mrowiec**, płk **Ryszard Maluta** podkreślali ogrom pracy włożony w przygotowanie dzieła.

K.S.

KĄCIK LITERACKI

W należącej do Wydawnictwa Adam Marszałek Galerii 44 odbyła się promocja dwóch książek, które są rezultatem współpracy Time Marszałek Group oraz Foreign Language Teaching and Research Publishing. W spotkaniu wzięła udział goszcząca w Polsce delegacja wydawnictwa FLTRP: zastępca redaktora naczelnego **Zhang Siying**, manager prawny **Li Dan**, redaktor Działu Publikacji Międzynarodowych **Meng Jia-wen** oraz wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielowski**.

Publikacje *Narodziny i upadek dynastii* oraz *Kraj w literackiej aureoli*, wydane w dwujęzycznej wersji polsko-chińskiej, stanowią dla czytelników przystępną i przyjemną lekturę. Każda z tych dwóch książek składa się ze 100 krótkich opowiadań (składających się zaledwie z 500 znaków chińskich) o życiu prawdziwych ludzi i wydarzeniach historycznych. Doskonałe polskie tłumaczenia znakomicie oddają prosty i zwięzły charakter oryginałów chińskich.

K.S.

Ma Xiaodong,
Kraj w literackiej aureoli,
Time Marszałek Group,
Toruń 2019, ss. 205

Li Jiazhen,
Narodziny i upadek dynastii,
Time Marszałek Group,
Toruń 2019, ss. 207

JEZIORO BUKOWIEC ZARYBIONO AMUREM KURATELA SĄDOWA W POWIECIE MA 100 LAT

Koło Polskiego Związku Wędkarskiego „Wodnik-Miasto” ze Świdwina we współpracy z Urzędem Miasta Świdwin zarybiło jezioro Bukowiec. W efekcie tego działania Bukowiec wzbogacił się o ponad 170 kg ryb. Materiał zarybieniowy został dostarczony w specjalistycznych rękawach foliowych napełnionych wodą oraz tlenem. Ryby były duże, zdrowe oraz w doskonałej kondycji. Teraz potrzebują około tygodnia, aby się przystosować do nowych warunków. Po tym terminie możliwe będzie wędkowanie.

W akcji zarybiania wzięli udział m.in. burmistrz **Piotr Feliński** oraz wiceburmistrz **Beata Ociepa**, którzy własnoręcznie wpuścili nowych mieszkańców do jeziora. Miłośnicy wędkowania nad Bukowcem będą zapewne mieli wiele okazji do zadowolenia.

M.K.

PAWEŁ GASZTOLD OSOBOWOŚCIĄ ROKU 2018

Prezes Stowarzyszenia Diabetyków w Świdwinie wygrał w tegorocznej edycji plebiscytu Osobowość Roku – akcji, w ramach której redakcja i czytelnicy Głosu Koszalińskiego nagradzają ludzi, którzy swój czas i energię poświęcają na działanie na rzecz regionu i lokalnych społeczności. **Paweł Gasztold** został wyróżniony w kategorii działalność charytatywna.

E.W.

DZIEŃ INDII W CSW

Jedną z najciekawszych imprez towarzyszących VI Międzynarodowemu Kongresu Azjatyckiego będzie Dzień Indii, w ramach którego odbędą się interesujące wykłady oraz degustacja potraw. Organizatorzy zaplanowali również projekcję filmu koreańskiego, spektakl teatralny oraz wypiek toruńskiego piernika.

M.D.

Na początku kwietnia odbyły się obchody 100-lecia Polskiej Kurateli Sądowej na szczeblu powiatowym. Uroczystość odbyła się w sali widowiskowej Zamku Świdwińskiego. Na uroczystość zostali zaproszeni wszyscy przedstawiciele instytucji współpracujących z II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej dla Dorosłych w Świdwinie:

prezes Sądu Rejonowego w Białogardzie i wiceprezes Sądu Rejonowego w Białogardzie, kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Koszalinie i zastępca Kuratora Okręgowego, starosta świdwiński, burmistrz Miasta Świdwina oraz Miasta i Gminy Połczyn Zdrój, wójt gminy: Świdwin, Brzeźno, Sławoborze, Rąbino, przedstawiciele Komendy Powiatowej Po-

licji w Świdwinie oraz Komisariatu Policji w Połczynie Zdroju, dzielnicowi rejonów, prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Połczynie Zdroju i dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Połczynie Zdroju, kierownicy Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej z naszego powiatu oraz przedstawiciele podmiotów wykonujących karę ograniczenia wolności na terenie miasta Świdwina i Połczyna Zdroju oraz gmin, kuratorów społecznych wykonujących funkcję społeczną. Z okazji okrągłej rocznicy Senat przyjął uchwałę o utworzeniu instytucji kurateli sądowej w Polsce, która została przedstawiona na spotkaniu. Ponadto ukazano zarys pracy kuratorów sądowych. W II Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej dla Dorosłych Oddział Zamiejscowy w Świdwinie pracuje obecnie siedmiu kuratorów: kierownik zespołu – kurator specjalista – **Romana Parchoć**, kurator specjalista **Anna Czaplewska**, starszy kurator zawodowy **Małgorzata Szymańska**, starszy kurator zawodowy **Joanna Weraksa**, starszy kurator zawodowy **Monika Blutka** oraz dwóch kuratorów zawodowych **Anna Tolala** i **Anna Wenclaw**. Obsługą sekretariatu zajmuje się sekretarz sądowy **Justyna Józwińska**. Spotkanie miało charakter bardzo uroczysty, gdyż minęła setna rocznica powołania kurateli sądowej w Polsce. Jest to okres wystarczająco długi, by podsumować doświadczenia, zwrócić uwagę na osiągnięcia i trud,

który kuratorzy włożyli w rozwijanie kurateli i rozwiązywanie problemów społecznych. Złożono podziękowania na ręce zaproszonych gości i wręczono kwiaty.

Małgorzata Szymańska

PARTNER STRATEGICZNY KONGRESU SPOTKANIE W FORCIE IV

W siedzibie Urzędu Marszałkowskiego odbyło się spotkanie przygotowujące VI Międzynarodowy Kongres Azjatycki. Uczestniczyli w nim dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej **Sylwia Dubielewicz-Olejnik**, **Rafał Modrzewski**, **Tymoteusz Tymiński**, **Tomasz Urbanowicz**, **Karolina Chojnacka**, **Żaneta Marciniak**, **Małgorzata Schick**, prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku **Adam Marszałek** oraz redaktor **Mirosława Michalska**. M.M.

POLSKA DROGA DO WOLNOŚCI

O współpracy wydawniczej pomiędzy Wydziałem Politologii Uniwersytetu Śląskiego, a firmami skupionymi w Marszałek Publishing Group rozmawiały prodziekan Wydziału Politologii UŚ prof. dr hab. **Agnieszka Turska-Kawa** i prezes Wydawnictwa Adam Marszałek prof. **Joanna Marszałek-Kawa**. D.K.

O KONGRESIE W MEDIACH

Pod takim tytułem twórca Fundacji Pomogajmy Razem i jej prezes **Jacek Rutkowski** zorganizował w Centrum Edukacji Młodzieży w Górsku uroczysty koncert. Wystąpiła w nim Orkiestra Dęta Zławień Wielka oraz zespół Żuki. Gośćmi koncertu byli min: senatorowie **Jan Rulewski** i **Antoni Tokarczuk**, posłowie **Iwona Michałek**, **Ewa Kozanecka**, **Piotr Król** i **Tomasz Lenz**. Przewodniczący Sejmiku **Ryszard Bober**, starosta **Marek Olszewski**, wójt **Jan Surdyka**, konsul honorowy Peru dr **Stanisław Rakowicz** oraz uwiecznieni na fotografii z **Jackiem Rutkowskim**: dyrektor **Andrzej Cieślik**, wiceprezydent Bydgoszczy **Mirosław Kozłowicz**, prezes **Wiktor Sieradzki**, prof. **Wojciech Polak** i prezes **Paweł Andrzejewski**. W.S.

ZŁOTE MEDALE DLA ZAWODNIKÓW ŚWITU

IX Mistrzostwa Polski w Wyciskaniu Klasycznym Sztangi, w najbardziej prestiżowej organizacji IPF, które odbyły się w Kielcach w miniony weekend zakończone wielkim sukcesem Klubu Sportów Siłowych Świt Świdwin. Wyśmienicie rozpoczęła starty juniorka do 18 lat startująca w kat. 52 kg **Julia Kobierecka**, która wygrała pewnie swoją kategorię wagową wynikiem 65 kg, dodatkowo wygrała również kategorię OPEN, zostając najlepszą zawodniczką do 18 lat.

O możliwościach pokazania w mediach skupionych w Polska Press Grupa gości i dorobku VI Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego rozmawiały z dyrektorem **Iwoną Nadolską-Bartosiak** kierownikiem zespołu sprzedaży PPG **Monika Nowicka** oraz **Kinga Głowacka**. K.G.

KOLEJNY SUKCES ZUZANNY

Mateusz Byrger, startujący w kategorii 66 kg, po wyciśnięciu w drugim podejściu 100 kg zajął 4 miejsce w swojej kategorii. Startujący w kategorii wiekowej 50–59 lat i wagowej do 83 kg **Zbigniew Hodowaniec**, który po wyciśnięciu sztangi w drugim podejściu o ciężarze 137,5 kg zapewnił sobie pierwsze miejsce i już 12 tytuł Mistrza Polski w swojej karierze sportowej. **Jarosław Bastek** zaliczył ciężar 185 kg i został sklasyfikowany na pierwszym miejscu w kategorii +125.

Kujawsko-pomorskie Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy było organizatorem Konkursu przedmiotowego z języka francuskiego. Troje jego uczestników zdobyło tytuł Laureata. Wśród nich znalazła się nasza autorka **Zuzanna Kawa**. Mania Kawa

OBYSŹ ŻYŁ W CIEKAWYCH CZASACH

Tom słuchowisk Marcina Trońskiego pt. *Obyś żył w ciekawych czasach* to zbiór bezcennych wskazówek dla ewentualnych, przyszłych twórców słuchowisk. Tekst „Przestrzeń pełna dźwięków” to pełna uwag instrukcja, jak napisać słuchowisko radiowe. To niezwykle cenne dla każdego słuchacza i czytelnika, gdyż Marcin Troński – wybitny aktor teatralny, filmowy i radiowy, reżyser i scenarzysta – dzieli się z nami swoją wiedzą, popartą ogromnym i wszechstronnym doświadczeniem, niczego w zamian nie oczekując.

Wydawnictwo Adam Marszałek prezentuje najnowszy tom z cyklu SŁUCHOWISKA TEATRU POLSKIEGO RADIA, którym jest *Obyś żył w ciekawych czasach* Marcina Trońskiego.

Z PUNKTU WIDZENIA PSA

Czy może istnieć lepszy punkt wyjścia do komedii, niż ukazanie świata z perspektywy psa-malkontenta?

Bohaterem jest pies, który nie akceptuje gosposi swojego ukochanego Pana, gdyż zakłóca spokój „wiecznym odkurzaniem”. Pies dodatkowo bardzo tęskni za dobrymi czasami Komuny, kiedy to... nigdy nie brakowało mu jedzenia.

Słuchowisko „Z punktu widzenia psa” to urocza, piękna, zabawna i wzruszająca opowieść o wielkiej miłości. Miłości najwerniejszego, psiego przyjaciela do swojego Pana oraz miłości między dwójgim ludźmi, którzy poznali się dzięki strzale kupidyna wystrzelonej przez owego czworonoga.

PRZYPADEK

BURMISTRZA JAŚKIEWICZA

Zabór austro-węgierski. Jeden z bohaterów słuchowiska wypowiada słowa, które mogłyby z powodzeniem posłużyć za

motto twórczości Trońskiego: „*Dla mnie zawsze liczyli się ludzie, nieważne w jakim zakątku [...]*”. Marcina Trońskiego interesuje przede wszystkim człowiek jako jednostka, jak i na tle ogółu. Niczym wytrawny antropolog-psycholog zgłębia najskrytsze zakamarki ludzkiej duszy, poszukując źródeł pewnych zachowań, zakorzenionych głęboko w naszej historii, kulturze oraz społecznych konwenansach.

Słuchowisko powstało z okazji rzeszowskich obchodów 226 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. To przejmująca opowieść o historii Rzeszowa. Widzimy miasto w czasie austriackiego zaboru, poznajemy jego mieszkańców i charakterystyczny dla tamtych czasów urokliwy nastrój. Wraz z ówczesnym burmistrzem przenosimy się jednak w czasie do teraźniejszości, by podziwiać iście europejskie, nowoczesne miasto, które jednak pamięta i pielęgnuje swą historię i tradycję.

OBYSŹ ŻYŁ

W CIEKAWYCH CZASACH

Punktem wyjścia tej komedii jest spotkanie w szpitalnej sali byłego opozycjonisty i pułkownika SB. Ten drugi, nie rozumiejący swoich błędów i – nade wszystko wynaturzeń historii – skupia się tylko na sobie, pytając retorycznie: „*a co mnie obchodzi ból innych ludzi?*”.

Marcin Troński jawi się nam po raz kolejny jako zatroskany o stan swojej Ojczyzny patriota. Człowiek szanujący historię, respektujący tradycję. Mędrzec, obserwator, a zarazem wybitny artysta...

WSZYSTKO W RODZINIE

Podczas rodzinnej celebracji 70-lecia małżeństwa pewnej pary na jaw wychodzą najgłębiej ukrywane tajemnice. Zaskakująco przewrotna opowieść o rodzinnej miłości. Warto podkreślić okre-

ślenie przewrotna, bowiem słowo to nabiera nowego znaczenia i prowadzi do niespodziewanego końca.

Troński udowadnia, że jest mistrzem w tworzeniu skomplikowanych relacji międzyludzkich, a trafność puentowania i celność dowcipnych, inteligentnych dialogów powodują, że jego bohaterowie nabierają cech na tyle oczywistych, że czytelnik łatwo się z nimi identyfikuje.

* * *

Czy warto przeczytać najnowszy zbiór słuchowisk Marcina Trońskiego? Odpowiedź brzmi TAK, pod warunkiem, że nie oczekujemy prostych rozwiązań, zabawy bez pointy, krzykliwego śmiechu.

Mamy natomiast gwarancję głębokiej refleksji, za którą stoi mądrość i doświadczenie autora. Wymagający czytelnik otrzyma wszystko, czego może oczekiwać po tego rodzaju twórczości.

Wojciech Kukuła

Marcin Troński, *Obyś żył w ciekawych czasach*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019, ss. 246.
seria: SŁUCHOWISKA POLSKIEGO RADIA

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. zw. dr hab. n. med. Marek Jackowski,
naczelnym lekarzem Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Toruniu

prof. zw. dr hab. n. med.
Krzysztof Paśnik,
prezes Towarzystwa Chirurgów Polskich

dr n. med. Piotr Plecka,
koordynator CD-L we Włocławku,
Centrum Onkologii w Bydgoszczy

Michał Korolko,
prezes Toruńskiej Agencji
Rozwoju Regionalnego

PROMOWALI POLSKĘ W „GROMADZIE” MŁODZIEŻ PROPAGUJE PARLAMENTARYZM

W słynnej toruńskiej restauracji Zajazd Staropolski odbyła się promocja książki dr. Adama Zaborowskiego *Promując Polskę. Dyplomacja, gospodarka, turystyka, sport, kultura*. Jej organizatorami byli Wydawnictwo Adam Marszałek oraz OST Gromada reprezentowana przez dyrektora **Annę Piątek**.

Prowadzący spotkanie dr **Adam Marszałek** przywitał gości, wśród których byli m.in.: przewodniczący Rady Miasta prof. dr hab. **Marcin Czyżniewski**, dyrektor Departamentu

Kultury UM **Zbigniew Derkowski**, konsul honorowy Peru dr **Stanisław Rakowicz**, prezes firmy Mad-Bud **Jacek Rutkowski**, prezes Toruńskiej Agencji Rozwoju i Przedsiębiorczości **Michał Korolko**, znany muzyk **Maciej Korze-**

niowski, menedżer ds. marketingu OST Gromada **Kamil Maciąg**, prof. **Dorota Siemieniecka**, serbski biznesmen **Aleksandar Mitrowić**, była kierownik restauracji **Elżbieta Grądzka**, **Elżbieta Pniewska**, **Stanisława Kortalla**, **Tere-**

sa Grabek, **Mirosław Grochocki**, prezydent Mundurowego Klubu Motorowego **Andrzej Woźniak**, **Stella Kamińska**, **Małgorzata Kawka**, **Bożena Kaszubowska** oraz **Halina Marszałek**. Nad całością świetnie zorganizowanej imprezy czuwał dyrektor Zajazdu Staropolskiego **Mateusz Kiciński** oraz kierownik restauracji **Joanna Pruska**. Z.G.

1 czerwca 2019 r. odbędzie się XXV sesja Sejmu Dzieci i Młodzieży, czyli akcji propagującej od 1994 r. parlamentaryzm wśród młodzieży, aktualnie gimnazjalnej i szkół ponadgimnazjalnych. Kadencja posłów trwa jeden rok, a jedyna sesja w roku odbywa się 1 czerwca w Dzień Dziecka.

W związku z tym do konkursu rekrutacyjnego zgłosiły się 3 zespoły z PSP 4 im. Osadników Wojskowych w Świdwinie. Pierwszy zespół stanowią **Oliwia Lipkowicz** oraz **Emilia Potasznik**. Dziewczynki od razu wybrały posła, którego wizerunek chcą przybliżyć, czyli **Kazimierza Pużaka**. Do szerokiego grona odbiorców dotarły dzięki możliwości upublicznienia informacji o posle w formie wystawy zorganizowanej w Urzędzie Miasta w Świdwinie, w Parku Wodnym „Relax” i świdwińskim zamku. Wystawa przedstawiała zdjęcia w różnych okresach życia oraz działalność polityczną. Dodatkową atrakcją wystawy był portret Pużaka wykonany przez jedną z uczennic PSP nr 4. Samodzielnie stworzyły również stronę internetową poświęconą Pużakowi, słuchowisko połączone z recytacją wiersza, wydarzenie na Facebooku, oraz przeprowadziły lekcję o swoim posle w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Orła Białego. Do drugiego zespołu należą **Julia Szczepańska** wraz z **Julią Oleszkiewicz**. Tym razem wybór padł na **Tadeusza Kopcia**. Od razu wiedziały, co trzeba zrobić. Napisały artykuł do gazety, który pojawił się w lokalnych czasopismach, takich jak „Echo Świdwina” oraz „Głos Koszaliński”, mówiący o życiu i działalności Kopcia. Wykorzystały również swój talent plastyczny i wykonały komiks o owym posle. Jakby tego było mało, to zorganizowały również ankietę dotyczącą życia i działalności Kopcia, nakręciły film o jego życiu i zainicjowały spotkanie z **Marcinem Czarnieckim** w celu zdobycia sojusznika. Zespół trzeci tworzy **Jan Kricki** i **Grzegorz Wróbel**. Chłopcy bez wahania wybrali swojego posła. Był nim **Bronisław Kuśnierz**. Zaczęli od szukania informacji, przeszukiwania sejmowych archiwów, najróżniejszych źródeł. Kiedy zebrali dość danych stworzyli biogram Kuśnierza, a następnie plan wystawy. Dzięki pomocy kolegów i koleżanek ukończyli wystawę, wzbogacając ją o rewelacyjne portrety Kuśnierza. Skorzystali także ze swoich umiejętności i zmontowali film dokumentalny o Kuśnierzu, który potem umieścili w serwisie internetowym YouTube. Dzięki sojusznikom zorganizowali także lekcję dotyczącą Kuśnierza w Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. ppor. **Emilii Gierczak**. Wszystkie trzy zespoły wykonały również wystawy przybliżające sylwetki polityków, które można było zobaczyć m.in. w Świdwińskim zamku, Urzędzie Miasta Świdwin oraz w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4. im. Osadników Wojskowych. Wszystkie zespoły, które zostaną laureatami konkursu mają możliwość udać się na sesję Sejmu Dzieci i Młodzieży w Warszawie, która odbędzie się 1 czerwca, więc trzymajmy kciuki!

Oliwia Lipkowicz oraz Emilia Potasznik,
Julia Szczepańska oraz Julią Oleszkiewicz
i Jan Kricki oraz Grzegorz Wróbel

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

WSPOMNIENIA OBERKELNERA Z HOTELU HELLERA część I

Dzisiejszy budynek starostwa, to – zbudowany w latach 1910–1914 hotel Monopol – chluba ówczesnego Świdwina. Miejsce na którym go pobudowano ma historię o wiele dłuższą. Tutaj w latach dwudziestych XIX wieku Fryderyk Klug pobudował gospodę. Klug był postacią barwną z ciekawym życiorysem. Brał udział w zamieszkach rozpoczynających rewolucję francuską i wraz z paryżanami zdobywał Bastylię. Dlatego też aż do śmierci w 1846 roku nosił przydomek „zdobywca Bastylii”. Gospoda przechodziła różne koleje losu, zmieniali się właściciele, bywalcy, wystrój. Kiedy stała się i hotelem trudno ustalić. Gdy w 1879 roku właścicielem zostaje Ernst Heller z Drawska, obiekt funkcjonuje jako hotel z nazwiskiem właściciela w nazwie.

Bywalcami lokalu obok miejscowych są również okoliczni właściciele ziemscy, zatrzymujący się w nim podczas swoich wojaży do Berlina, lub po prostu aby się zabawić.

Autorem wspomnień jest naczelny kelner hotelu, który opowiada o swoich i swoich podwładnych, o przygodach, żartach, gościach i kuchni. Wspomnienia obejmują lata kiedy właścicielem był Ernst Heller. Tekst powstał na podstawie opracowania: Christel Wehlen „Szlachta, ziemia i ludzie za czasów dziadka od roku 1879 do 1893”. Przetłumaczyła pani dr Ewa Unger, za co serdecznie dziękuję. Tekst jest dość obszerny dlatego też przytaczam go z niewielkimi zmianami i uzupełnieniami.

Hotel Hellera, od 1893 r. Collatz

W Świdwinie, w małym domku o dwuspadowym dachu, na rogu placu Targowego obok apteki, urodził się Rudolf Virchow; wielki uczyony, antropolog i lekarz. Na domku po latach odsłonięto żeliwną tablicę ze stosownym napisem¹.

Dom rodzinny Rudolfa Virchowa

Mały Rudolf już w szkole był bystrym chłopcem, który swoimi pytaniami i uwagami wprowadzał często nauczycieli w zdumienie i zakłopotanie. Po jednym z takich pytań, starszy i doświadczony nauczyciel powiedział do dziesięcioletniego Rudolfa „Synku, idź do domu i powiedz ojcu, żeby ciębie posłał do wyższej szkoły, ja nie mogę cię już niczego więcej nauczyć”. Taki był początek jego edukacji. Potem gimnazjum, uniwersytet. Wkrótce stał się uznaną wielkością nie tylko w Niemczech ale i na całym świecie. Obok dokonań naukowych, rozwinął również intensywną działalność polityczną. Często zabierał głos w parlamencie (był posłem do Reichstagu z ramienia Partii Postępowej – dop. Z.Cz.), oraz na różnego rodzaju zgromadzeniach i wykładach. Wystąpienia Virchowa oratorsko były słabe, ale nadzwyczajne dzięki znajomości rzeczy i ostrości poglądów. Na krótko przed śmiercią, wiosną 1890 roku odwiedził rodzinne miasto. Przybył w znamienitym towarzystwie, między innymi z nadprezydentem Pomorza von Puttkamerem (Robert von Puttkamer pochodził ze starej, zgermanizowanej, pomorskiej rodziny. Jego siostrą była żona Ottona von Bismarcka – dop. Z.Cz.). Przejechali od dworca do Placu Targowego (ryнку dop. Z.Cz.) w eleganckim lando zaprzężonym w dwa gniade konie. Obejrzał swój rodzinny dom od zewnątrz i udał się do

ratusza, gdzie odbyło się powitanie i wręczenie honorowego obywatelstwa. Wizytę zakończono śniadaniem w niewielkim gronie u starosty.

Także Bruno von Valentini, szef gabinetu cywilnego cesarza Wilhelma II rozpoczynał swoją polityczną i publiczną działalność jako asesor w Świdwinie i stołował się w hotelu.

Kelnerów w hotelu zawsze było trzech i o stałych imionach: Fritz, Franz oraz Friedrich. Fritz to imię małego pikolaka, chłopaka do najprostszycich posług. Franz to kelner, co dwa lata ktoś inny, także ja sam nim przez pewien okres byłem – z uwagi na mały wzrost i milczącą naturę uzyskałem przezwisko Wobei („Gdzie”). Trzeci kelner w tym związku nazywał się zawsze Friedrich. Pierwszy Friedrich za moich czasów nosił nazwisko Raether. Był żonaty i oszczędny. Z uciulanych napiwków utworzył własny interes – firmę przewozową. Do dyspozycji podróżujących klientów podstawił powozy z kuframi i walizkami na przewożone towary. Ruch w interesie był duży, bo często co zamożniejsi mieszkańcy udawali się z wizytami do bliskich i znajomych w okolicznych majątkach. Po nim byli Friedrichowie: Witt i Bi-Ba-Boesel. Czwarty Friedrich o jeszcze piękniejszym nazwisku Grossklags pochodził ze świdwińskiego hotelu Müllera, gdzie w tylnym pokoiku utworzył knajpkę, w której pijącym gimnazjalistom wspaniałomyślnie udzielał kredytu. Można było się do niej dostać niepostrzeżenie. Była bardzo popularna wśród tych, którzy chcieli zachować dyskrecję. Równie popularną wśród młodych wielbicieli trunku była knajpa „Zielona Lipa” przy szkose do Smardzka.

Kolejny Friedrich o nazwisku Borchert również po pewnym czasie otworzył własną gospodę. Jednak największym oryginałem pośród wszystkich Friedrichów był ten, który bezustannie krążył z miotłą na ramieniu po podwórzu i gdy tylko zauważył nadjeżdżającą dorożkę podbiegał, usłużnie otwierał drzwiczki, pozdrawiał i czekał na zapłatę. Niestety nie udało mu się otworzyć własnego interesu. Kiedyś zdarzyło się, że podbiegł do Alberta Spaldinga von Vierhoff z przezwiskiem Vierpott „Cztery Pule” – znanego hołysza, birbanta, żartownisia. Ten uśmiechając się pod wąsem zamarkował sięgnięcie po pugilares i zamiast napiwku poklepał natręta po wyciągniętej łapie. Friedrich zrobił wiel-

¹ Dziś róg ul. Lekarskiej i Placu Konstytucji 3 Maja. Domek i apteka „Pod Lwem” nie przetrwały wojny.

kie oczy ze zdumienia i wyjąknął tylko niemrawe pozdrowienie. Kiedyś pan von Tschirsky, słynący z zamiłowania do mocnych trunków, był zmuszony pozostać na noc w hotelu. Zażył sobie, aby go obudzono następnego dnia o siódmej rano. Budzenie zlecił Fredrichowi. Ten wywiązał się ze zlecenia w charakterystyczny dla siebie sposób. Załomotał w drzwi miotłą, a po kwadransie zapytał o pragnienie pana barona. Ten zamówił mocną kawę i bułkę z masłem. Friedrich nadal gadał o pięknie zapowiadającym się dniu i pytał o dalsze zlecenia związane z odjazdem. Zniecierpliwiony baron ponownie zapytał o śniadanie. Niezrażony tym Friedrich odpowiedział: „Już podaję, a więc bułkę z masłem i szklaneczkę piwa?”

Ja sam oczywiście nie nosiłem miotły, nosiłem nieskazitelny frak. Z łańcuszka do zegarka zrezygnowałem, wydawał mi się zbyt burżuazyjny. Moje imię nie wywodziło się od Franciszka z Asyżu, byłoby to raczej osobliwością na protestanckim Pomorzu.

O pieprz, sól, ocet, oliwę i musztardę, bułeczki czy chleb nikt nie musiał pytać. Kto lubił sos worcesterski (rzadki o korzennym smaku z papryką, anchois oraz z dodatkiem sosu sojowego, szarlotki, cukru, octu i imbiru – dop. Z.Cz.), też migiem go dostawał. Ja układałem jadłospisy i menu, oczywiście inspirowany przez szefa. Mówiono, że jako jedyny kelner w okolicy bezbłędnie. To były zobowiązania wobec naszych gości. Kiedy zaprzęg wjeżdżał w kamienną bramę hotelu, to po głowach koni, tętent kopyt, turkocie wozu, dzwonek u sań, rozpoznawałem kto przyjeżdża. Panowie Heller i rotmistrz von Zanthier, kiedy mieli już w czubie żartowali sobie z kelnerskiej duszy i mojego jaskółczego ogona. Ale było to dobrotliwe i mnie nie oburzało.

Pikollo, ten trzeci kelner, był mały, pracuje krótko, więc o nim trudno jest coś powiedzieć. Kiedy chodził w tym przydługim fraku to wyglądał jak pingwin albo puttkamerowska chabeta. Razem serwowaliśmy najlepiej przyrządzone i wyszukane potrawy. „Podeszwy” czy też „pieczeni cielęcej à la elastyczna guma” gościom nie podawano.

Inspirację czerpaliśmy z książki *Sztuka kuchni francuskiej* Caroma. U nas kuchnia też była francuska, lekko spolonizowana. Używaliśmy naturalnego masła, i tam gdzie to pasowało, z kwaś-

ną śmietaną i grzybami, także papryką i innymi przyprawami. Befszytki, rum-szytki czy też baranie kotlety pieczone były według życzenia: na sposób niemiecki, angielski lub na ruszcie. Przy „table d’hote” jedzono zupę i dwa dania obok kompotu lub leguminy, a za półtora marki dodatkowo masło i ser – oczywiście z bułeczkami, chlebem lub pumperniklem. Zarobek przy tym był słaby, jedynie wino go podnosiło. Kto jadł „à la carte”, temu podawano do pokoju.

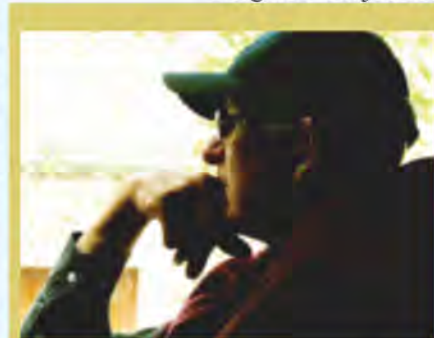
Największe delikatesy pochodziły z ryb. Jeżeli goście nie znajdowali ulubionych delicji w rodzaju wędzonego łososia czy kawioru, a na raka, homara czy ostrygi nie mieli ochoty – to dyrekcja hotelu wysyłała zamówienie do Karola Waldemanna z Köslin (Koszalin) i smakosze otrzymywali swoje ulubione danie. (Karol Waldemann założył w 1878 r. firmę, której specjalizacją były wędzone łososie. Dlatego Koszalin nazywano „miastem wędzonego łososia” – dop. Z.Cz.). W lesie koło Dołgenow (Dołganowa) były smardze, które sprowadzał pan Guenther. Hrabowski zarząd pałacu w Stargord (Starogard koło Reska) zaopatrywał w okresie wielkanocnym nie tylko kanclerza Rzeszy w jajka czajek, ale i nasz hotel – co było w tym czasie bardzo modne. Dostarczali również winogrona i rzadkie w tamtym czasie ananasy i brzoskwinie na kruszony. Truskawki ogrodowe jadano surowe, co najwyżej z cukrem i bitą śmietaną, której używano także do kruchej ciasta i tortów. Do kruszonu stosowano również poziomki. Jadalnych kasztanów, pomidorów i karczochów prawie nie znano. Do pomorskiej gęsi i jej wątróbki dodawano pieczone jabłko. A teraz napoje. Obok wszystkich znanych rodzajów win i kruszonów, wódek i likierów pito szwedzki poncz, grzane wino, grog i piwa: ciemne Patzenhofer, porter, Pfungstädter Bockele lub Kulumbacher. Po przebudowie i udostępnieniu większej sali na wszelkiego rodzaju uroczystości także piwo jasne z browaru Achillesa, później Buchterkircha i Müllera, który swój hotel w 1892 r. sprzedał Ibenowi. Wyszynk piwa ja miałem w arendzie. Ulubionym daniem była fasola Bonifacego, a także wino czerwone musujące z oznakowaniem wschodniopruskiego miasteczka prowincjonalnego nazywanego „Krwia Turka”.

W razie konieczności dodawano sałatkę z selerów albo zimną kaczkę.

Palono głównie dobre cygara – brazylijskie, meksykańskie. Do szampana też prawdziwe Hawanny, a ponadto Virginia, Xiue Upmany i Henry Claye. Papierosów palono mniej. Rozliczano się raz lub dwa razy w tygodniu. Do przyjmowania i rozliczania pieniędzy służył bloczek do notatek i skrzynka na tysiąc cygar.

Hotel nie tylko był punktem, gdzie spotykali się właściciele ziemscy z okolicy, odbywały się w nim również państwowe uroczystości, wesela, koncerty szczególnie po otwarciu wielkiej sali. Ważni obywatele miasta zjawiali się w hotelu regularnie, ale niezbyt często. Bywali również w innych hotelach i pijalniach u Collatza i Bienengrübera, latem także w parku przy strzelnicy. W kręgle grano od 1890 roku w każdy czwartek w gospodzie u Sietke. W pierwszych latach najlepszymi graczami byli pan Heller i starszy nauczyciel Busch. Większe uroczystości odbywały się poza bramami miasta w lokalu Flackerta. Przeciężni mieszczanie przeważnie trzymali się domu, a do lokalu chodzili na obiad w dniu urodzin Cesarza, na koncerty lub występy wędrownego teatru.

Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwiniąnin, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o przed- i powojennej historii miasta publikowanych w miejscowej prasie. Uehonorowany przez Ambasadę Izraela i Żydowski Instytut Historyczny dyplomem za ratowanie zabytków kultury żydowskiej oraz Medalionem Rudolfa Virchowa. Inicjator budowy lapidarium na cmentarzu poewangelickim upamiętniającego przedwojennych mieszkańców miasta.

W ostatnim czasie nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się Jego książka zatytułowana *Mój Świdwin*. Zapoczątkowała ona serię wydawniczą pod nazwą „Biblioteka Świdwińska”, której we współpracy z władzami miasta zamierzamy publikować teksty poświęcone historii i współczesności naszego miasta.

KOLACJA W RESTAURACJI CHANG LI DYREKTOR I DZIEKAN

W znanej toruńskiej chińskiej restauracji Chang Li prezes **Adam Marszałek** na cześć delegacji z Foreign Language Teaching and Research Publishing wydał uroczysty obiad. Uczestniczyli w nim: wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielewski**, zastępca redaktora naczelnego FLTRP **Zhang Siying**, manager prawny **Li Dan**, redaktor Działu Publikacji Międzynarodowych **Meng Jiawen**, redaktor naczelny Time Marszałek Group dr **Daniel Kawa**, redaktor techniczny **Ryszard Kurasz** oraz kierownik Działu Sprzedaży i Marketingu **Katarzyna Szczutkowska**.

O współpracy między Wydawnictwem Adam Marszałek, Teatrem Polskiego Radia i Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego rozmawiali w warszawskiej restauracji „Rozdroże” prezes dr **Adam Marszałek**, redaktor **Kinga Sołowiej**, dyrektor Teatru Polskiego Radia **Janusz Kukula** oraz dziekan prof. **Stanisław Sulowski**. K.S.

ZUZANNA I MARIANNA NA PYRKONIE

W Poznaniu odbył się Festiwal Fantastyki PYRKON. W tym barwnym spotkaniu uczestniczyły również **Zuzanna** i **Marianna**. H.M.

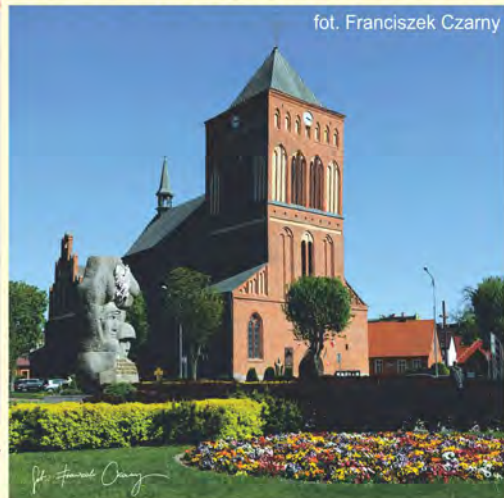
KINGA Z VIPAMI

Wiele gratulacji za wydanie książki o Annie German zebrała redaktor **Kinga Sołowiej** od byłego prezesa Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód **Tadeusza Samborskiego** oraz lidera legendarnego zespołu „Partita” **Andrzeja Frajndta**. D.K.

WIOSNA W ŚWIDWINIE

fot. Franciszek Czarny

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35

fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina/

Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892

Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 664 22 36

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosia (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Mateusz Klebiko, Joanna Marszałek-Kawa, Mirosława Michalska, Kinga Sołowiej, Anna Waczyńska

Wydawnictwo
Adam
Marszałek